

Зазначимо, що таке значення коефіцієнту поточної ліквідності (0,148) значно нище його рекомендованого значення (≥ 1) тобто у підприємства на початок року були відсутні в достатній кількості засоби у вигляді швидкореалізовуваних активів, які повинні разом з грошовими коштами покривати 80% або повністю і поточні зобов'язання підприємства.

Щодо значення коефіцієнту загальної ліквідності зазначимо, що не зважаючи на те, що його значення на початок року (0,795) не відповідає нормативу (2-2,5), оборотних коштів було достатньо, щоб покрити всі поточні зобов'язання

Отже, на початок року підприємство було платоспроможним тільки за коефіцієнтом загальної ліквідності, що вважається не дуже добрим. На початок року в розпорядженні підприємства не було власних оборотних коштів (ВОК), що засвідчує від'ємне значення коефіцієнту покриття поточних зобов'язань власним оборотним капіталом. На кінець звітного періоду ситуація щодо платоспроможності дещо покращилася, про що свідчать позитивні змінні розрахованих коефіцієнтів.

Для підвищення рівня платоспроможності підприємству необхідно прискорити погашення дебіторської заборгованості. Акумуляувати на рахунках грошові кошти, які необхідні для покриття поточних зобов'язань, не допускати простроченої дебіторської заборгованості, що призводить до зростання фінансових витрат.

Список використаних джерел

1. Семенова К. Д. Особливості аналізу ліквідності балансу та платоспроможності підприємства в умовах застосування МСФЗ / К. Д. Семенова, О. П. Ніколов // Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції»: збірник тез доповідей учасників ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 17-18 листопада 2020 р. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2020. – С. 215-217.
2. Економічний аналіз: Навч. посібник. / Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. Одеса: ОНЕУ, ротاپринт. 2015. 310с.
3. Річна фінансова звітність Приватне акціонерне товариство "БІОЛІК". URL:<https://smida.gov.ua/db/emitent/year/xml/showform/126687/165/templ12.05.2022>.
4. Іоргачова М. І. Платоспроможність суб'єкта господарювання: напрями її підвищення / М. І. Іоргачова, Г. М. Коцюрубенко, О. М. Ковальова // Економіка та суспільство. – 2018. – № 14. – С. 799-803.
5. Агапченко К. А. Статистичний аналіз ліквідності та платоспроможності банків в Україні : кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістр спец. 051 «Економіка» за магістерською програмою «Статистика бізнесу» / К. А. Агапченко; наук. кер. Т. В. Погорелова; ОНЕУ. – Одеса, 2020. – 64 с.

Семенова К. Д.

к. е. н., доцент кафедри економічного аналізу
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ НА ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ

У сучасних умовах підприємницька діяльність завжди пов'язана з ризиком або невизначеністю. Особливо їх вплив проявляється в умовах постійних змін, що відбуваються у зовнішньому середовищі. Тому одним із важливих завдань для менеджменту будь-якого суб'єкта господарювання є управління ризиками.

При цьому для ефективного управління ризиками менеджмент повинен вміти використовувати аналітичний інструментарій для їх оцінювання та розробки на основі

цього рішень щодо доцільності вкладання коштів у конкретну справу або розширення діяльності, чи то стосовно подальшого розвитку підприємства.

Наукою та практикою розроблено різні способи управління ризиком. Використання того чи іншого способу залежить від того, який рівень збитків підприємство може понести у випадку реалізації ризику та якою є ймовірність реалізації ризику.

Якщо ступінь ризику невисокий і можливі збитки незначні, то підприємство для досягнення поставленої мети може прийняти ризик або розробити заходи щодо зниження його ступеня. У гірших випадках доцільно передати ризик або взагалі відмовитися від надто ризикованого проекту або рішення.

Очевидно, що не від усіх видів ризиків можна застрахуватися або намагатися зменшити їх рівень. Так, значний вплив на економічну діяльність підприємств будь-якої країни здійснюють глобальні ризики.

Найбільш імовірні глобальні ризики за даними експертів Всесвітнього економічного форуму в 2018-2020 рр. представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Глобальні ризики з найбільшою ймовірністю виникнення в 2018-2020 рр.

№ з/п	2018 р.	2019 р.	2020 р.
1	Екстремальні погодні явища	Екстремальні погодні явища	Криза засобів існування
2	Стихійні лиха	Неготовність до кліматичних змін	Кібер-загрози
3	Кібер-загрози	Стихійні лиха	Екстремальні погодні явища та
4	Шахрайство або крадіжка даних	Шахрайство або крадіжка даних	Терористичні атаки
5	Неготовність до кліматичних змін	Кібер-загрози	Екологічні збитки людини

Джерело: сформовано автором за даними [1]

Як видно з таблиці, у 2020 році на перші місця вийшли ті ризики, які вважалися не такими суттєвими в попередні роки, зокрема криза засобів існування, терористичні атаки та екологічні збитки, які наносить людство своєю діяльністю.

Таблиця 2

Глобальні ризики з найбільшим ступенем впливу в 2018-2021 рр.

№ з/п	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.
1	Зброя масового ураження	Зброя масового ураження	Неготовність до кліматичних змін	Інфекційні хвороби
2	Екстремальні погодні явища	Неготовність до кліматичних змін	Зброя масового ураження	Неготовність до кліматичних змін
3	Стихійні лиха	Екстремальні погодні явища	Втрати біорізноманіття	Зброя масового ураження
4	Неготовність до кліматичних змін	Криза браку води	Екстремальні погодні явища	Втрати біорізноманіття
5	Криза браку води	Стихійні лиха	Криза браку води	Криза браку природних ресурсів

Джерело: сформовано автором за даними [1]

У таблиці 2 представлено глобальні ризики з найбільшим ступенем впливу у 2018-2021 рр. І тут на перші місця у 2021 році вийшли ризики, що пов'язані з інфекційними хворобами, а також криза браку природних ресурсів. А зараз з'явився ще один глобальний ризик, пов'язаний з війною в Україні, який посилить низку інших ризиків, зокрема продовольчої безпеки в світі.

Слід відзначити, що серед глобальних ризиків із найбільшим ступенем впливу постійно фігурують ризики кібер-атак, які особливо посилилися в останні роки. Вони щороку наносять збитки світовій економіці на суму більше 450 мільярдів доларів [1].

У той час як глобальних ризиків практично неможливо уникнути або складно знизити рівень їх впливу, внутрішні ризики на рівні держави та окремого підприємства можуть бути регульованими. За таких умов великого значення набуває необхідність оволодіння аналітичним інструментарієм вимірювання та управління ризиками.

Теорія та практика ризикології розробила велику кількість методів, методик і систем показників, які дозволяють здійснювати їх оцінювання. У таких умовах складним залишається питання щодо правильності використання певних методів або показників у кожному конкретному випадку залежно від ситуації та поставлених завдань. Серед основних показників, які застосовують для аналізу ризиків, є математичне сподівання, середнє квадратичне відхилення, коефіцієнт варіації. Успішно застосовуються методи моделювання.

Як свідчить зарубіжна практика, керівники успішних і динамічно зростаючих компаній у своїй діяльності використовують аналіз та управління ризиками як в окремих сферах бізнесу, так і в рамках усієї компанії в цілому. У той же час українські підприємства знаходяться тільки на самому початку впровадження системи управління ризиками у свою діяльність. Аналіз результатів опитування вітчизняних господарюючих суб'єктів свідчить про те, що більшість підприємств практично не застосовують ризик-менеджмент у своїй діяльності. Дослідження низки підприємств, які займають лідируючі позиції на ринках, продемонструвало, що ризик-менеджмент на цих підприємствах носить дещо фрагментований характер і в своїй більшості застосовується лише відносно двох видів ризику – фінансового та виробничого.

Керівники українських підприємств в управлінні ризиками зазвичай спираються на власну інтуїцію, певний авторитет та існуючий досвід, і лише незначна частина фахівців може здійснити оцінку ризиків із застосуванням економіко-математичних методів. Не залучають підприємства до таких досліджень і фахівців та науковців зовні.

Однак застосування інструментарію аналізу та управління ризиками може сприяти не лише їх попередженню та мінімізації, а також підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на світових ринках.

Список використаних джерел

1. The Global Risks Report 2021. 16th Edition. Insight report. 2021. URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Global_Risks_Report_2021.pdf (дата звернення 28.04.2022).

Сістук Є. В.

студентка магістратури

наук. кер. - д.е.н., професор Лазаришина І.Д.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

м. Київ, Україна

МОЖЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ БЕНЧМАРКІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

У процесі своєї діяльності підприємства мають певні орієнтири свого функціонування. З часом потрібно актуалізувати питання з пошуку інструментів